

Міністерство освіти і науки України

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Н А К А З

від 21 квітня 2016 р.

м. Суми

№ 0342-І

**Про організацію викладання
дисциплін вільного
вибору**

З метою організації викладання дисциплін вільного вибору студентів на засадах студентоцентрованого навчання, що визначені Законом України «Про вищу освіту». Стандартами і рекомендаціями щодо забезпечення якості у Європейському просторі вищої освіти, та відповідно до рішень Вченої ради СумДУ від 09.04.2015 р., від 11.02.2016 р. та рішення Ради із забезпечення якості вищої освіти і освітньої діяльності СумДУ від 17.12.2015 р.

НАКАЗУЮ:

1. Визначити, що обсяг дисциплін вибіркового блоку навчальних планів університету як такий, що становить 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС передбачених навчальним планом підготовки здобувачів вищої освіти на певному рівні вищої освіти. При цьому обсяг кожної дисципліни за вибором здобувача вищої освіти є уніфікованим і становить 5 кредитів ЄКТС. Збільшення обсягу дисциплін вибіркового блоку може здійснюватися за рішенням вченої ради університету за обґрунтованими пропозиціями рад із забезпечення якості вищої освіти інститутів (факультетів), зокрема у разі виділення цілісних професійних траєкторій навчання, адаптації освітніх програм до сучасних тенденцій розвитку ринку праці, за умовами міжнародної акредитації навчальних програм тощо.

2. Встановити, що викладання дисциплін за вибором у навчальних планах підготовки фахівців освітнього рівня бакалавр здійснюється починаючи з 3-го семестру. При цьому здобувачу вищої освіти ступеня бакалавр пропонується перелік дисциплін (у тому числі «Іноземна мова» у 3-4 семестрах) з якого він повинен вибрати 2 дисципліни на семестр загальним обсягом 10 кредитів. Викладання дисциплін за вибором у навчальних планах підготовки фахівців освітнього рівня магістр здійснюється, як правило, починаючи з 2-го семестру.

3. Визначити, що в структурі дисциплін вибіркового блоку навчальних планів здобувачів освітнього рівня бакалавр передбачається обсяг навчального навантаження для 3 дисциплін (в тому числі «Фізичне виховання») обсягом 5 кредитів ЄКТС кожна, спрямованих на розвиток загальних компетентностей, решта

обсягу – для дисциплін, що спрямовані на розвиток фахових компетентностей. Дисципліни, орієнтовані на розвиток загальних компетентностей (крім «Фізичного виховання») пропонувати студентам для вибору в 3 - 4 семестрах.

4. Встановити, що дисципліна «Фізичне виховання», зазначена у п. 3 цього наказу, орієнтована на вибір студентами виду рухової активності та пропонується студентам усіх спеціальностей (крім студентів спеціальностей – «Лікувальна справа», «Медико-профілактична справа», «Стоматологія», «Спорт») обсягом 5 кредитів ЄКТС, передбачає вибір студентом спортивного профілю (футбол, баскетбол, плавання тощо) або адаптивної фізичної культури. Викладання зазначеної дисципліни здійснювати протягом 5 семестрів, починаючи з 1-го по 5-й семестри включно обсягом 1 кредит ЄКТС на семестр. При цьому 30 годин одного кредиту ЄКТС рахувати як аудиторну роботу, що викладаються понад норматив щотижневого аудиторного навчального навантаження студентів, яке визначене рішенням Вченої ради СумДУ. Форма атестації з дисципліни «Фізичне виховання» – залік.

5. Повний перелік вибіркового дисциплін переглядати щорічно з урахуванням результатів анкетування здобувачів вищої освіти, пропозицій інститутів (факультетів) та затверджувати рішенням Ради із забезпечення якості вищої освіти СумДУ. Навчально-методичному відділу змісту освіти надавати узгоджений перелік вибіркового дисциплін, орієнтованих на розвиток загальних компетентностей, для затвердження Радою із забезпечення якості вищої освіти СумДУ в термін до 1 січня.

6. Поглиблену наукову складову навчання здобувачів вищої освіти ступеня бакалавр, яка реалізується відповідно до «Положення про індивідуальну підготовку студентів за навчальним планом із поглибленою науковою складовою», забезпечувати за рахунок вибіркового дисциплін, орієнтованих на розвиток фахових компетентностей.

7. Визначити, що у вибіркового блоці навчальних планів можливе виокремлення траєкторій профілізацій – груп дисциплін, що пов'язані за змістом між собою та з обов'язковими дисциплінами фахової підготовки. При цьому випускові кафедри можуть пропонувати студентам для вибору в цілому окрему базову профілізацію – траєкторію, яку випускова кафедра вважає найбільш актуальною з точки зору майбутнього працевлаштування випускника. Викладання вибіркового дисциплін, включених до базової профілізації, здійснювати в обсягах аудиторного навчального навантаження студента, передбаченого навчальним планом.

8. Вибіркові дисципліни, що не включені до базової профілізації, орієнтувати переважно на самостійну роботу студентів під керівництвом викладача. Навчальний процес з цих дисциплін організувати насамперед з використанням електронних ресурсів (OCW СумДУ, Інституційний репозитарій (eSSUIR), дистанційні курси СумДУ тощо) та забезпечити їх таким обсягом електронних ресурсів, що дозволить студенту досягти результатів навчання, визначених робочими програмами дисциплін.

9. Встановити, що передбачений п. 5 цього наказу порядок затвердження переліку вибіркового дисциплін розповсюджується на Конотопський та Шосткінський інститути СумДУ. При цьому перелік дисциплін, спрямованих на розвиток фахових компетентностей, для спеціальностей за якими підготовка здійснюється як в

базовому ВИЗ, так і в КІ та ІІІ, попередньо погоджується з відповідними випусковими кафедрами базового ВНЗ.

10. Перелік вибіркового дисциплін, що пропонується здобувачам вищої освіти Медичного інституту СумДУ (крім спеціальностей «Спорт» та «Здоров'я людини»), затверджувати радою із забезпечення якості вищої освіти Медичного інституту з урахуванням рекомендацій МОЗ України та нормативної бази СумДУ.

11. Встановити, що вибірково дисципліни затверджені для певного рівня вищої освіти, можуть вибиратися здобувачами вищої освіти, які навчаються за іншими освітніми рівнями.

12. Навчально-методичному відділу змісту освіти при розробленні робочих навчальних планів для усіх спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців в університеті, передбачати, як правило, однаковий обсяг аудиторних годин, що відводяться на вивчення студентами дисциплін вільного вибору.

13. Встановити, що залежно від контингенту студентів, які навчаються за спеціальністю (за освітньою програмою), випусковою кафедрою може одночасно пропонуватися студентам та реалізовуватися декілька профілізацій. При цьому профілізація може реалізовуватися, якщо її одночасно обирає, як правило, не менше, ніж 15 осіб.

14. Визначити, що за результатами вибору студентів дисциплін, орієнтованих на розвиток загальних компетентностей, групи (потоків) формуються з врахуванням таких умов:

- група вважається сформованою, якщо дисципліну обрало не менше 25 осіб (крім дисциплін мовної та ІТ-підготовки);
- для дисциплін мовної та ІТ- підготовки група вважається сформованою, якщо дисципліну обрало не менше 15 осіб.

15. Процедуру реєстрації студентів для вивчення певних вибіркового дисциплін або траєкторій профілізацій на кожний наступний навчальний рік здобувачам вищої освіти здійснювати з допомогою інформаційного сервісу «Особистий кабінет» (модулі – «Електронний каталог вибіркового дисциплін», «Індивідуальна траєкторія навчання») протягом березня-травня за окремим графіком, що затверджується першим проректором за поданням начальника навчально-організаційного відділу.

16. Покласти обов'язки з організації роботи щодо формування груп (потоків) вивчення дисциплін вільного вибору (відповідно до умов, визначених п.п. 13. 14), орієнтованих на розвиток:

- загальних компетентностей - на начальника навчально-організаційного відділу;
- фахових компетентностей - директорів інститутів (деканів факультетів).

17. Директорам інститутів, деканам факультетів до 27.04.2016 р. своїми розпорядженнями призначити з числа співробітників деканатів відповідальних осіб щодо організації роботи з реєстрації студентів для вивчення вибіркового дисциплін в інформаційному сервісі «Особистий кабінет». Копію розпорядження надати до центру інформаційних систем та навчально-організаційного відділу.

18. На відповідальних осіб інститутів (факультетів) з роботи по організації реєстрації студентів для вивчення вибіркового дисциплін покласти обов'язки щодо аналізу та обробки інформації модуля АСУ «Індивідуальна траєкторія навчання» (виявлення студентів, які не зареєструвалися в «Особистому кабінеті» або не здійснили вибір дисциплін; корегування даних; формування груп (потоків)

вивчення дисциплін вільного вибору; формування розпоряджень по інституту (факультету) щодо закріплення за студентами вибіркових дисциплін тощо).

19. Обов'язки з загального контролю та координації роботи структурних підрозділів з організації формування груп (потоків) вивчення вибіркових дисциплін покласти на начальника навчально-організаційного відділу.

20. Деканатам факультетів на підставі реєстрації студентів для вивчення певних вибіркових дисциплін або траєкторій профілізацій видавати розпорядження щодо сформованих груп (потоків) за дисциплінами вільного вибору на семестр та ознайомлювати з ним студентів на початку кожного семестру під особистий підпис. Навчально-організаційному відділу розробити та затвердити у встановленому порядку шаблон розпорядження.

21. Заміну дисциплін вільного вибору, що закріплені за студентами, здійснювати лише у окремих виключних випадках за наявності поважних причин (за станом здоров'я та в інших достатньо мотивованих випадках) за відповідною заявою студента.

22. Навчально-організаційному відділу університету, інститутам (факультетам) протягом березня-травня кожного року здійснювати організаційні збори, на яких знайомити здобувачів вищої освіти з переліком та описом дисциплін вільного вибору, траєкторіями профілізацій та процедурами реєстрації для їх вивчення.

23. Директорам інститутів, деканам факультетів та завідувачам кафедр звернути увагу на неприпустимість обмеження можливості вибору дисциплін студентами.

24. Встановити, що встановлений цим наказом порядок організації викладання дисциплін вільного вибору розповсюджується на навчальні плани підготовки фахівців денної форми навчання освітніх рівнів бакалавр та магістр 2015 та наступних року прийому. Для навчальних планів підготовки фахівців інших освітніх рівнів, форм навчання та років прийому організацію викладання дисциплін за вибором здійснювати відповідно до наказу ректора № 266-I від 21.04.09 р. «Про впорядкування організації викладання дисциплін вільного вибору студентів».

25. Начальнику загального відділу довести цей наказ у електронному вигляді до відома директорів інститутів (центрів), деканів факультетів та керівників структурних підрозділів, які вказані у наказі.

26. Контроль за виконанням наказу покласти на першого проректора Карпушу В. Д.

Ректор

А.В. Васильєв

ПРОЕКТ НАКАЗУ ВНОСИТЬ:

ПОГОДЖЕНО:

Начальник організаційно-методичного управління

Перший проректор

_____ В.Б. Юскаєв

_____ В.Д. Карпуша